

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr.

Indult: Kedden, Jülius' 16-dikán, 1853.

5.

G Ö R Ö G O R S Z A G.

Juniusnak 1-sője úgymint a' Király nevenapja, Naupliában, 's más városokban, nagy pompával folyt le. Most már el van határozva, hogy Athene lesz a' Király lakóhelye, és hogy Hexamilinél új tenger parti város fog építtetni, melly kedvező fekvése miatt a' 2 tenger között, idővel a' Kereskedésre nézve nevezetessé lehet. — Minden — Török Országba vándorlott Görögök, megbánták hebehurgyaságokat, 's ismét a' Görög Státusba kívánnak felvéletni, melly végett a' Kormányhoz több Kérőleveleket nyújtottak be.

(Gazzetta de Milano.) Ancona Jun. 19 kén. Tegnap egy Joniai Kereskedő hajó Corfuból 9 nap alatt érkezett ide. Az általa hozott tudósítások szerint Arta Városa Epirusban, újveres jelenéseknek tsatapiartza Ugyan is Máj. 25 kén mintegy 1000 főből álló fegyveres tsoport a' szomszéd hegyekből meglepven álmokban a' lakosokat, hirtelen égést, rablást, és gyilkolást terjesztet el a' Városban. A' gázdagok csak pénzen vásárolhatták meg életüket, a' Szegények, kik a' kívánt summát le nem fizethették, vagy felkontzoltattak, vagy fogságba hirtzoltattak: még tsak az Orosz, és Angoly Consult sem kímélték meg, ezeknek is nagy summát kellett fizetni, — egyedül a' Frantzia Consul lakását nem bántották, holazert sokan kerestek menedék helyet. A' pusztítás 3 álló napig tartott, mert a' Vá-

rosban lévő tisztviselőség, és kis számú Katonaság nem vethetett gátat a' ragadozásnak. Azután a' vad tsoport ismét a' hegyekbe vonta magát. Azt mondják, hogy a' rablók, török és görög szökött katonák voltak légyen.

(Osservatore Triestino.) Zante Máj. 27-kén. Ottó Király, Fels. Testvérel, a' Bajor Korona Örökössel együtt Máj. 21-kén Naupliából, Korinthba utazott Hermione és Trözene romjainak megszemlélésére, onnan Megaran keresztül Athenéba készülvén, itt az elkezdett palotát, és közönséges épületeket fogja meglátogatni. A' híres Mauro Michali immár letette az engedelmesség esküjét, az Ország törvényei eránt, még pedig a' Naupliai Metropolitanak kezeibe. Máj. 17-kén estve Gr. Róma Arkadii Gubernátor házában volt Hertzeg Vrede Gusztávnak, a' Metaxa Gr. özvegyével, Balsamo Maria Grófnéval a' Római Cath. szertartás szerint egybenkelése. — A' Grippe Keletet béjárván, itt ebben a' szigetben is mutatta magát, hol a' hirteleni levegő változások miatt a' betegség olyan sebességgel terjedt el, hogy végre a' rendes törvénykezés napokat is meg kellett szüntetni. Ehez a' járvány betegséghez, még földindulások is járultak, mellyek 1 héttől fogva a' házakat megrázkódtatják, 's a' lakosokat félelemmel töltik el.

Az Artai nagy szerentsétlenség, melly szerént ez a' Város Görög Or-

szágból kivándorlott szökött katonák-
tól részszerint kiraboltatott, részszerint lerontatott, Naupliában annyival kedvetlenebb érzést gerjesztett, mivel azon a vidéken sok előkelő családnak birtokjok vagyon. Ugyan azok a szökött katonák már egy ízben Missolonghin keresztül, Görögországnak északi részeibe is béűtöttek, de onnan majd a fegyveres lakosoktól, majd később az oda siető Bajor seregtől visszszaverettettek.

FRANTZIA ORSZÁG.

Sartorius Kapitány Brestbe érkezvén, innen minden késedelem nélkül Angoly Országba szándékozik, hol, mint mondják Dom Pedró Agenseitől fizetésének még hátra lévő részét fogja unszolni; — egyébberánt Oportóból semmi új tudósításokat sem hozott.

Peyronnet Ex Minister, Hám várának Commendánsát megkérte, hogy a Párisi lapok által egésze felől elterjesztett híreket nyilatkoztatná alaptalanoknak. Az Exminister szüntelen könyvek közt ül, 's 19 hónap óta a házból ki sem lépett.

(Allgemeine Zeitung.) Páris Jun. 28-kán. Azt mondják, hogy sem a nép, sem a Királyok, sem a Nagyok nem tanúlnak semmit! De ki tanul hát? — A' millyen régi a' história, szinte olyan régi az a tanuság, hogy azok a férfiak, kik valamely nevet, vagy hívatalt viselnek, a' névtelenekkel, és kis emberekkel ne egyenek egy tálból tseresnyét, ne alacsonyítsák meg magokat, se lefelé, se felfelé ne túszkáljanak, hanem álljanak egyenesen, mint a' fenyőszál, személyes méltóságoktól, és szabad lelkiességétől támogatatva. Azomban, — mégis némely emberek vesztettségéből e', vagy is inkább ügyetlenségéből, fejeket feltartják ugyan, 's kevélyen, és szabadon nézegetnek kö-

rül, — és még is, mikor észre sem veszi az ember, leguggolnak, 's a' pór-nép közzé szeretnek egyveledni, mintha annak Királyai akarnának lenni, — de hozzáeg pórul is járnak olyankor, mert előbb, vagy utóbb keményen meg-lakólnak, hogy caracterekről megfellejtkeztek. Illyen Demagogusokból álló Clubb telepedett most itt Párisban le, azon szín alatt ugyan, mintha a' népet, különösen pedig a' mester embereket akarná tanítani, valósággal pedig a' népet meg akarja fosztani minden vallástól, mellyet babonázásnak kiált ki, — azután meg azt is elakarja hitetni, mintha ő (Clubb) az igazi népfejedelemséget akarná, — igen természetes, hogy a' Fejedelmek a' Demagogusokból fognának választani, — azért hízelkednek előre a' Fejedelmeknek. — Ebben a' Clubban Cabet, és Cormenin Urak határtalan hatalommal uralkodnak: az első talentom nélküli való ember, az utóbbi a' Bonapartismus despotikai ideáinak kedvellője, ezeket előbb a' Restauratiókor akarta használni, most pedig azok (ideák) szerint, a' népfejedelemséget kívánja behozni, — egyébberánt nem töklél ütött ember. A' Clubbnak ezen láptői tehát, a' minap valami Kormány nemet akartak felállítani, 's az ezen alkalmaltartatott gyűlésbeli Elölülőség miatt, Laffitte, Odilon Barrot, és Lafayette egymással vetélkedtek. Laffitte nem kívánja a' köz dolgokat fel-forgatni, Odilon Barrot ideája felényire Amerikai, más felényire pedig igazgatásbeli, — Lafayette Amerikai Gentleman. Ezeket az Urakat úgy esmerjük, mint a' Jacobinismusnak halálos ellenségeit, 's még is a' Demagogusok közzé tolakodnak, 's ott kegyelmekért esenkednek: avval azt nyertek, hogy Laffitte, és Odilon Barrot elmozdítottak, Lafayette pedig

199ak a' könyörületességnek köszönheti kineveztetését, — azt tulajdonították neki érdemül, hogy a' Róztársaságot óhajtja, de még is úgy találták, hogy nem óhajtja azt minden polgári öszveköttetéseknek elbontásával, — azért is gyengének nevezték, fel nem világosodtnak, Exföderalistának, fél Monarchistának, sőt még azt is sottogták egymásnak fülebe: „hijában! az öreg Lafayette tsak régi Aristocrata marad“: hogy egészen Democratává legyen, arra megkívántatik, hogy nevet megváltoztassa, 's elébb nem is lehet neki hinni, míg vagy veres-sipkát nem tesz fejére, vagy a' mester emberek rendjéből nem házasodik, — akkor mutatná meg igazán popularis gondolkozása módját! Ha a' Clubban nem éppen ezeket a' szavakat ejtették is, de legalább ebben az értelemben beszéltek. Arago Ur vitte az Elölülést. Ennek az Urnak, valóban mint tudósnak, nagy az érdeme, 's lehet mondani, egész Európában nevezetes, — de mint a' Clubb-nak feje, nyomorult szerepet jádzik, a' mennyiben semmi sints benne, a' mi ötet Nép tribunusának kedvessé tethetné, mivel Aristocraticai teremekhez van szokva, és tsupán megzabolázhatatlan ditsősség vágya vitte olyan emberek közzé, kikkel különben semmi köze sintsen. Ugyan is Guviernek nagy nevét akarná magának megszerezni, — pedig éppen Cuvier-nál is tsak annak a' hiú vágnak kell tulajdonítani, hogy sok jót, a' mit akart, ki nem vihetett: Cuvier, mint Státus embere, és Administrator, a' rendesen, és szokottan felül, soha, és sehol sem emelkedett, — de mint tudósnak, mint Genienek nagy érdeme volt! ezt tehát meg kellene Arago Urnak gondolni. A' Politikában, hol a' Democraták közt ki akar tűnni, mint Cuvier a' Státus tanátso-sai között, Arago Ur mindég törpe

marad, akár mint erölködik is. — Orvosok, Chemikusok, Anatomicusok, Physicusok, Mathematicusok, kevésbé ügyesek a' Politikában, mint törvénytudók, historicusok, 's olyanok, kik philosophiai művelést nyertek, — de mái időben egy ember minden akar lenni, 's éppen azért semmi sem leszsz belőle!

Tudva van, hogy az elhunyt Bourbon Hertzeg, Ecouen neví várát a' Condé, és Vendée ármádában szolgált tisztek, 's közlegények maradékai számokra felállítandó intézetre hagyta volt, 's ebbeli rendelkezésének végrehajtását Feucheres Bárónéra bizta, avval a' hozzáadással, hogy a' fő örökös Aumale Hertzeg, a' Fundus dotatziójára, évenként 100,000 Frankot fizessen. Ennek következtetésében Feucheres Hertzegné, a' Hertzeg halála után azonnal a' Kormányhoz folyamodott, a' reá bízott Intézet felállítására szükséges Meghatalmazás végett. Erre kedvező válasz érkezett, 's a' javallattal együtt megbírálás végett, a' Státus Tanátshoz útasított. Itt azonban 15 hónapig hevert, úgy hogy Feucheres Aszszony jónak találta, a' dolgot ismét mozgásba hozni. Következése a' lett, hogy végre a' Státus Tanát f. e. Jun. 27-kén oda nyilatkoztatta magát, hogy a' Bourbon Hertzeg Fundatiója helyben nem hagyható, a' mennyiben a' polgári egyenetlenséget táplálná, 's veszedelmes emlékezeteket hozna vissza, mellyeknek pedig eltörlését a' Státus érdeke, 's a' Kormány kötelessége magával hozza. Ez a' határozat most a' Királynál van aláírás végett. Itt már most az a' kérdés, hová tegyék Ecouen Uradalmat, 's a' 100,000 frankot? — Aumale Hertzeg sem ez, sem amaz nem illeti, 's e' szerint tsak a' van hátra, hogy a' Legatum más jóltéví Intézetre fordíttassék, a' mennyiben Feucheres Aszszony, Kire a' Hertzeg Tes-

lamentomában az Intézet felállításá bízva vagyon, a' Legatumnak más jöltévő Intézetre való fordítása ellen nem protestált.

Jul. 2 kán a' Királyné Brüssel felé indult.

P O R T U G A L L I A.

Lisbonában Apr. 7-től Jun. 8-ig a' polgárispótályba 2122 Cholera betegek vétettek fel: ezek közzül 1151-en meghaltak, 548-an kigyógyultak, 's 442-nyen még Orvosi kezek alatt vagnak. Ide nem számíttatnak a' magános házakban, és katonai ispótályokban sínlődő betegek. — Dom Miguel Flotájából a' Cybele hajó immár elhagyta a' Tájót, Dom Pedró ellen evezendő, 's azt mondják, hogy nem sokára, a' többi hajók is követni fogják. Dom Miguel fő szállása Oliveira de Azemeisba a' Douro déli partjára tétetik által.

(Temps.) Oportóból, egy Expeditió indult ki, 's Solignac Generál letette hivatalát. Ez a' két hír a' Portugalliai háborúra nézve nem tsekély befolyású. Solignac lemondása előtt, a' Tanátsban 3 planum volt javallatban: az első, 's talán még legjobb abban állott, hogy Lisbona körül fészkelje meg magát egy tsapat, 's azután a' Várost foglalja el; — a' másik, mellyhez a' Major Generál is hozzá állott, Frantzia characterü volt, hogy tudniillik, észvesen, és egyszerre támadják meg az ostromlókat, 's Lisbonába maserozzanak, — végre mások azt tanátsolták, hogy egy tsapat küldődjek Algariába, hol a' Spanyol kivándorlottakkal majd nevededik a' katonaság: de itt az a' baj, hogy úgy Lisbona, a' megszabadító sereg, és az előtsapat közé esnék, Dom Pedró még is ez utolsó javallatot a' többinek elibe tette. Mi igen sajnáljuk a' Braganzai Hertzeget annyiból, hogy nem hajt barátjai-

nak okos tanátsokra. Ha a' Hertzegek commandérozni nem tudnak, legalább annyi eszek vólna, hogy más okosabbtól engednek magokat vezetetni. Dom Pedró, Braziliából elüzette magát, — hát Portugalliába azért jött e', hogy Donna Mária ügyét is elülyezsze?

B E L G I U M.

A' Képviselők Kamarája Jul. 1-jén tartatott Üléseben, Legrelle Ur így szólt: „Egynehány nappal ezelőtt előadtam az akadályokat, mellyeket a' Hollandusok a' Scaldison való hajókázás ellenébe tettek, most örömmel jelentem, hogy a' hajókázás ismét arval a' szabadsággal bír, mellyel a' múlt Novemberben bírt vala. A' Hollandus hajófürkészők (Lootsen) Vliessingből, Antverpiába viszik a' hajókat, a' mieink pedig Antverpiából, Vliessingbenbe. A' Máj. 21-ki Conventió e' szerént bé van töltve. Ez a' két Ország-ra nézve szerentsés változás. Bárlsak Hollandia meggyőződnék a' felől, hogy az ő Kereskedésének jólléte, cartós bekességen, és az Országunkkal való barátságos öszveköttetésnek helyre állításán alapúl.

Kikötőhelyünkben megújult az elevenség: mindenfelől jönnek mennek a' hajók: innen visznek portékát Amsterdám, Rotterdam, Liverpool, London, Odessa, Konstantinápoly, Smyrna, Malaga, Sevilla, Cadix, Rio de Janeiro felé, 's Frantzia Orzágnak majd minden fő kikötőhelyeibe.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Az utóbbi vizáradáskor Virginiában okozott kárt 1 millió dollárra betsülik.

Jackson Praesidens Éjszak Amerikának Keleti Státusait készül beütazni, honnan Jun. 12-re Nevyorkba vissza várattatik.

A' Cholera ismét jobban dühösködik Neuorleansban, Vheelingben, Maysvillében, Sz. Louisban, és más Státusokban egészen Mississipiig.

B E T S.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott a' Besztertzebányai Ns. Káptalanba F. T. Scherer János Urat Sz. Kereszti Plebánust Barsi Fő Esperestté, Havasz János Urat N. Ugroczi Plebánust Nitrai Fő Esperestté; továbbá: Simonyi János Urat Dobronivai Plebánust és Steinklechner Ferentz Urat Szucsáni Plebánust betsületbeli Kánonokká kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Po son Jul. 12 kén. A' f. h. 10 kén tartott Kerületi ülésben, a' Fő Rk. VI Viszonizenetje vétetek tanátskozás alá, a' vallás dolgában, az erre adandó Felelet Izenetbe foglalása Kerületi Jegyző Urra bízattatván. Azután a' IV-dik Urbariális tizikkely már megkészült szerkesztése 's magyarra fordítása vizsgálatak meg. Egyébbaránt a' Deputációk ezen napokban szüntelen az ismeretes tárgyakkal foglalatoskodnak.

Kolo'svárt: Jul. 2 kán. A' különböző vidékekről jött tudósítások szinte bizonyossá tevék vala; hogy e' jelen esztendőben uralkodott rendkívüli szárazság következtében nagyon szűk gabona-termés fog lenni, mellyből a' gabonának drágasága, 's adózó népnek szegénysége miatt könnyen éhelhalás is következhetnék. Mellyre nézve több Uri Méltóságok szívekre vévén a' szegénységet fenyegető veszedelmet, több hazafi társaikat felszólították, hogy ezen rorzsnak eltávoztathatása módjáról tanátskozzanak. Ezen felszólítás következtében számos buzgó hazafiak közelebbi Junius hónap 25 kén Ns Kolo's Vármegye praetorialis hazához egybe-együvén meghatározták, hogy a' Kirá-

lyi Camarális pénztárból költsönözzenek 200 ezer pengő forintokat; B. Wesselényi Miklós Ur magát kötelezte, hogy 100 ezer pengő forintok bátorságára tulajdon javait zálogul leköti, a' más 100 ezer pengő forintok hitelére nézve pedig több Uri méltóságok kötelezék magokat, hogy egyenként ki 2000, ki 2500 pengő forintokig magok javaikat zálogul lekötik. Ezen tzel legjobb móddal lehető eszközésére szoros számadás 's felelet terhe alatt Igazgatóknak választattak Báró Wesselényi Miklós; Gróf Bethlen János 's Gróf Kendeffi Ádám Urak; kik mellé még segédeknek nevezettek Gróf Mikes János, Gróf Teleki János 's Gróf Teleki Dómokos. Ezen kívül egy hét személyekből átkó választottság neveztetett ki, melly Gróf Kónis János Ur Ó Exjaelőlülése alatt Kolo'svárt a' 3 Igazgatóknak minden hónapokról beadandó számadását megfogja vizsgálni. — A' vásárlandó gabonából a' hazában négy helyeken állittatnak raktárok, Kolo'svárt, M. Vásárhelyen, Déesen, és 'Sihon — a' gabona minden nyereség nélkül fog eladatni, 's abból, a' gabona kereskedőket kivéve, akárki is jutalmason vásárolhat. Hogy pedig a' pénztelen szegénység kinek jutalmason sintsen módja élleme megszerzésére, az éhség borzasztó szükségét elterülhesse, B. Wesselényi Miklós Ur ezen tzelra egy aláírást indított, 's a' bégyüvendő penzről való szoros számadás terhét is magára vette. Az Erdélyi N. Mgú Kir. Kormányzék a' buzgó hazafiak ezen jeles tzelját maga is elősegélleni kívánván, a' 200 ezer pengő forint költsönnek minden kamat nélkül lehető megnyerését tárgyzó kérést Ó Felsegének hathatósan ajánlotta. Ugyan tsak a' bekövetkezhető szükség megelőzésére valamint a' nagy méltóságú Királyi Kormányzék, így a' hazafiak több

má'sa ugar répa (ánglus lioszsú fejer) mag iránt rendelést tettek, mellynek vetése a' nyári gabona-bétakarításával sem lévén késő, levelet a' marha, a' répat pedig az emberek használhatják. — Áldás kövesse ezen lelkes igyekezetet! Tsak ugyan a' mint több felől közelebből jött tudósításokból értettük az inség nem fog olly nagy fokra hágni, mint gondoltuk — ugyan is ámbátor e' haza egy részében a' törökbúza ki nem költ, 's az őszi vetések elszáradtak, de a' Maros és Küküllő mentén, valamint a' Mezőség és Székely föld egy részén, a' törökbúza (kukuricza) 's gabona-vetések igen szépen mutatják magokat — a' bor iránt általában a' legszebb remények vannak — de a' rendkívüli nagy szárazság miatt a' fű elszáradván, felő hogy a' földmíves marhát ki nem teletelheti, mellynek árra ezen fételem miatt már is nagyon leszállott. (E. H.)

Báró Vesselényi Miklós Úr Ö Nagysága közelebb Erdély nemes lelkű leányihoz következő lelkes felszólítást intézé; „Szelíd aszszonyi szívhez, sínlődő emberiség esdeklése mindég nyílt utat talál; Magyar Aszszony nemes érzésében hazafiúi felszólítás örökké meleg részvétre kap. Aszszonyok, ti bájos jöltévői a' szenvedőnek! gyengéd kezekkel segítitek fel ti a' nyomorultat, 's a' részvét könyei, szemeteik mennyei virágján, élesztő liarmat tseppek, oh ne hagyjátok ezen felszólítást sükeretlen hangzani el! szívből jő, 's szívetekhez szól. A' mennynek ostorai tsapkodják szegény hazánkat. Kiegészve, elperzselve vannak szántó földeink, mezőinken virágok — a' ti képetek — helyett, szomorú kopárságot szemlélünk. Sírva nézi a' földmíves elvesztett munkáját, sírva nézi 's kétségbe esve a' sápadt éhelhalást közeledni; sírnak körülte gyermekei, 's már sincs az éhező

apának, mit adjon éhező gyermekeinek. — A' fenyegető veszélyt kevesitni hazánkfiainak szent kötelelességek, 's remélhető, fogja is a' menny buzdó törekedéseiket sükeresíteni; de elhárítani a' veszélyt lehetetlen. Ha nem leszz is bár a' gabona felettébb drága, de azon számtalan, kinék kevés pénze sints, fog éhezni, éhel fog halni. — Előttünk tehát azon borzasztó jövendő, mellyben embertársaink az éhség gyötrelmei között fognak köztünk, előttünk elhullani, előttünk azon szörnyű jelenések, midőn az ártatlan tsetsemő elszikkadt anyjának melljén nem fog több táplálást kapni, 's az elhaló atyának nállánál még boldogtalanabb árvájira esik végpillantása. — Illyeket fogtok ti látni, 's vérez majd szívetek; — de még minő gyöttrő érzés leszen elgondolni, miként ezen apának, kinék elhunyt egész háznépe vesztét okozza, élte megtartathatott, ama kisedek megmentettek volna, 's ezen tsontvázá aszott holt test, mellyre az útszán elrémülve akadtak, még élne — ha tzifra 's költséges öltözeti kiadásitoknak még jőidején tsak egy részetskéjét, szenvedő embertársitok élte megtartására fordítottatok volna. — Égetni fogja lelketeket azon ékesség, 's martzongolva leszz szívetek azon drága ruha alatt, mellynek árrával egy sőt több embereket lehetete vala az éhség undok halálától menteni. Érezni fogja, elevenen fogja ezt érezni gyengéd kebletek, 's majd szívesen fogjátok a' drágaságot hajatok közül kiragadni, oda adni a' sínlődőnek ékességetek; — de drága-kő nem táplál, — éhség fájdalomt tzifra ruha nem enyhíti, 's a' divat legújabb, legékesb szüleményje a' koplalástól elsanyarodottan nem segít: — az éhezők kenyér után fognak sikoltani, 's pénz után, mellyen kenyeret vehessenek, — de akkor nem leszz kenyér, mit nekik adhas-

satok, — 's azon pénzetek, mellyel edelt szerezhetnétek a' koplalóknak, drágán vásárlott ékességekre 's ruhákra vesztegetve, rajtatok fog a' szenvedő emberiség gúnyjára fényleni. Majd a' lelket martzangló jelenésektől megrázva, örömet tennétek pénzzé ékességeket, édes örömet varázsolnátok kenyérré a' külföldről drága pénzen hozatott tiztömákat, tsak hogy az éhség mián kétségbe esettek jajjai ne hasítsák füleiteket, tsak hogy az éhel halással küszdők végvonaglásit látnotok ne kelljen. De midőn az inség már árvízként rohan, a' legforróbb részvetet is tsak mint abba hulló könytseppet láttatlan ragadja magával; egyesek törekedései elporlanak a' rengetegre nőtt nyomorúság szirtjein, 's későn és egyszerre nagy áldozatokkal sem lehet koránt is tenni olyat, mit jó idejében 's aprónkénti adakozása sokaknak eszközölhet. — Ha most míg a' gabona nem szerfelett drága, ha most midőn az inség legnagyobb pontjái tsak nem egy egész esztendő van hátra, számosak, minden hónapban bizonyos mennyiséget fognak egy arra határozott tárba fizetni, — melly egybe gyülemző pénzből lassanként 's előre gabona 's egyéb élelemre szükségesek szereztetnek, — ez által, majd a' legszomorúbb időpont megjelenésekor, sokaknak lehet élteket megmenteni, 's olly áldást szülő segedelmet nyújtani, mit egyeseknek bármi nagy áldozatja is akkor már eszközölni képes nem lézen. Ezen nemes, 's hozzád illő tzel az, mire téged hazám szépneme; felszólít egy hív tisztelőd. Tegyétek drágaságaitok 's ékességeitek egy részét az emberiség oltárára, melly előttetek áll, 's töletek már áldozatot; mert a' nagy Isten, az erény Istene előtt, tsak azon erköltsi áldozat bírhat tellyes betstsel, mellynek füstje közt az ő remekje; az Aszszonyi nem' áldozatja is illatoz. —

Egy drága kö vagy értz ékesség, melly többyre használatlan hever birtokban, elégséges több embertársaitoknak éltét menteni meg. Higyétek az Aszszonyi kellem nem szorúl drágaságok segéd tsillogására, sőt inkább ezek saját kezeitektől elvonva tsak kápráztatják a' nézők szemeit; — de majd el is vesztik azok fényeket, szenvedők könytsepei 's éhel halók véglehelleti fogják tündökléseket homályosítani, mert tudva lesz, miként Ti azok megtarthatását ama szerentséllenek nem segítése bűnének drága árrán vásároltátok meg. A' régi 's újabb hős nemzetek Aszszonyai megfosztották magokat minden drágaságaiktól 's a' haza oltárára tettek, hogy veszedelembe forgó hazájokon 's hon társaikon segíthessenek. Nektek is veszedelemben forog hazátok, veszedelemben sok ezer hontársaitok; és ezen áldozati alkalom amazoknál még illőbb szelid érzestekhez; nem vér ontásról, nem ellenség vad gyilkolásáról van itt szó, senkinek sem szerez veszélyt, 's jajokat adománytok, nem okozni tsak törölni fog könyteket, enyhíteni fájdalmakat, áldást szül 's számos emberek éltét fogja megtartani; — 's ennyi le-törült könytsep, enyhített fájdalom, illy sok áldás 's megmentett emberi élet, nem lenne e' néhány kö vagy értz tzi-firassággal nagyon is oltsón vásárolva? Áldozzon tehát minden ki közületek, házánk lelkes leányi, tehetsége szerént, birtokában lévő arany, ezüst, 's köves portékájiból e' szent tzelra. Nem gondolom, hogy egy is lenne köztetek, ki bársak egy gyűrüt vagy néhány löt ezüstöt ne adna szenvedő felebarátiméntésére; hiszem egy pár gyűrű, ha szinte nem nagyon drága is, egy két ember életét tarthatja meg, és majd tudnátok e' azokat gyengéd újjaitokon viselni, 's nem égetnének e' mint a' bűn sújja, érezvén miként azoknak meg-

tartása mián embereknek kelle éhel halniok. — Az egybe gyüendő drágaságok Pesten és Bétsben fognak árverés által az éhezők táplálására fordítandó pénzzé tétetni, hogy lássa testvér hazánk, lássa a' külföld, minő magos Lélek, 's minő mennyei érzés díszesíti Erdély leányait. Hát ez egymást üző költséges változásai a' viseletnek, a' számos és szám feletti nagy árrüköntösök, a' hamarfére vetendő vagy szint olly hamar romlandó öltözeti tizfraságok, nem rabolnak e' szegény országunkból tetemes mennyiségű, és soha vissza nem kerülő pénzt ki? 's ezen pénz mennyiség (mellynek kiadása talán máskor is helytelen, de most valóban vétkes) — nem lenne e' elégséges sok száz sinlődőknek eledelt nyújtani? — Kevesitésetek öltözeti költségeiteket. Tegyétek magatoknak lelki ismeretesen megtartandó törvényé; azon erős lelkű 's nemes elhatározást, mi szerént most esztendeig, még ezen veszélyes inség fenyeget és létez, nem fogtok magatoknak új és költséges köntösöket tsiáltatni, főként pedig hogy kívülről kalapokat, főékeket, 's egyéb öltözet néműket ezen terhes idő elteltéig nem hozattok. Bizonyyal a' jó izlésű, tsinos, de egyszerű 's nem költséges öltözet nem fog kevesebbé bájossá tenni; nem léteznek toilette titkai, mellyek annyira lennének képesek ketseiteket emelni, mint azon egyszerű öltözet, mellyet ész, nemes szív, 's gyengéd érzés parantsából fognátok viselni. Ama szereny viseletben a' nemes érzésű ifjú, 's a' lelkes ferjfi nektek 's nem ruhátoknak fog, és bizonyyal fog is hódolni. Legyetek meggyőződve, minden betsületes 's tiszta érzésű ember szeme előtt

ezen egyszerűség, legmennyecibb, 's legbiztosabban tetsző ekesség leendő: ellenben minden piperés báb, ki sinlődő emberektől megtagadott költséggel fog tizfrálkodni, — tsak gúny katzajt érdemel, 's megvetést nyerhet. Adjátok tehát öltözéstekre fordítani szokott költségeitek egy részét, hónaponként vagy egyszerre, a' fenemlített tárba. Ezen ész szülte adakozást valamint a' drágaságokat is méltóztassanak a' szép lelkű adakozók Kolosvárt Szábel Menyhárt kereskedő, Maros Vásárhelyt Gróf Teleki Domokos, Déésen pedig Roth Patikárius Urak kezibe szolgáltatni. Mind az eként egybe gyüendő, mind a' drágaságok eladásából kerülő mennyiséget, ezen áldásra méltó, 's áldást szülő pénzt, úgy fogom tekinteni, úgy fogom azt használni, 's úgy kívánok arról nyilvánosan számolni, mint legdrágább kintsről, melly még kezembe jött, mint olly kintsről, mellynek utolsó fillérét is, a' szép érzés melly adta, aranynál betsésebbé tette. — Drága köveknél drágább azon lelket emelő öntudás, mellyel az eszközlött jöttek szíveteket jutalmazni fogja; 's minden öltözetek legdíszesbike, 's tetszést leginkább nyerő 's érdemlő a' szelídség, érzékeny szív, 's felemelkedett érzés mennyei fényéből szött öltözete."

A' Pénz folyamat Julius' 15-dikén;
közép árr:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95
Az 1820-beli sorsosok: 195
Az 1821-beli hasonlók: 153 1/2
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 54 1/4 for. keltek, mind Conv.
Bank - Aktziák keltek 1253 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strassé Nro 755.)